

Bestyrelse og direktion for
Eik Bank Danmark A/S
Oslo Plads 2
2100 København Ø

27. september 2010

Fastsættelse af solvenskrav, jf. lov om finansiel virksomhed (FIL) § 124, stk. 5, og fastsættelse af frist, jf. FIL 225, stk. 1, for Eik Bank Danmark A/S

FINANSTILSYNET
Århusgade 110
2100 København Ø

Tlf. 33 55 82 82
Fax 33 55 82 00
CVR-nr. 10 59 81 84
finansstilsynet@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

1. Sammenfatning

Finanstilsynet foretog i perioden 20. - 24. september 2010 funktionsundersøgelse på kreditområdet i Eik Bank Danmark A/S (herefter: Banken).

På baggrund af undersøgelsen er det Finanstilsynets opfattelse, at det af banken opgjorte solvensbehov ikke er tilstrækkeligt.

Finanstilsynet skal derfor i medfør af § 124, stk. 5, i lov om finansiel virksomhed fastsætte et solvenskrav på 35,4 pct., svarende til en tilstrækkelig basiskapital på 2.003 mio. kr.

Finanstilsynet har i sin afgørelse særligt lagt vægt på de betydelige risici, der knytter sig til bankens mange store og svage engagementer, særligt finansiering inden for ejendomsbranchen.

Banken har pr. 30. juni 2010 opgjort sit solvensbehov til 11,6 pct. svarende til en tilstrækkelig basiskapital på 659 mio. kr.

Solvenskravet indebærer dermed en forøgelse af kravet til den tilstrækkelige basiskapital på 1.347 mio. kr. Finanstilsynet vil hurtigst muligt forelægge en sag for Fondsrådet, hvor Finanstilsynet vil indstille, at banken påbydes at foretage nedskrivninger svarende til ca. halvdelen af kravet på 1.347 mio. kr.

Finanstilsynet kan samtidig konstatere, at bankens faktiske solvensprocent på 14,7 pct. pr. 30. juni 2010 er lavere end det førnævnte individuelt fastsatte solvenskrav.

**ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTERIET**

Finanstilsynet skal derfor i medfør af § 225, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed meddele en frist til den 30. september 2010, kl. 18.00, til at opfylde solvenskravet. Finanstilsynet vil tage stilling til en eventuel fristforlængelse, såfremt banken anmoder herom.

Denne afgørelse er truffet af Finanstilsynet efter forelæggelse for Det Finansielle Virksomhedsråd, og udgangspunktet efter lov om finansiel virksomhed § 354a er, at afgørelsen offentliggøres. Offentliggørelsen kan udskydes, hvis en offentliggørelse kan medføre uforholdsmæssig stor skade for banken. Finanstilsynets offentliggørelse vil afvente en offentliggørelse fra banken. Banken anmodes om at meddele Finanstilsynet tidspunktet for bankens offentliggørelse af afgørelsen. Den offentliggjorte afgørelse må ikke indeholde fortrolige oplysninger om kundeforhold eller oplysninger omfattet af § 12, stk. 1, i lov om offentlighed i forvaltningen. Sådanne oplysninger skal derfor udelades i (ekstraheres fra) det offentliggjorte dokument.

Finanstilsynets afgørelser kan, senest 24 timer efter at afgørelsen er modtaget, indbringes for Erhvervsankenævnet, Kampmannsgade 1, Postboks 2000, 1780 København V, tlf. 33 30 76 22, jf. § 372, stk. 2, og § 246, i lov om finansiel virksomhed. Det er forbundet med et gebyr at klage til Erhvervsankenævnet.

Kopi af dette brev sendes endvidere til bankens revisionschef samt bankens eksterne revision.

Bilagsoversigt

Bilag 1. Finanstilsynets oversigt over retligt grundlag

Bilag 2. Bankens brev om indsigelse mod nedskrivning og solvensbelastning af Eik Bank Danmark A/S af 25. september 2010.

Bilag 3. Bankens bemærkninger til høringen af udkast til afgørelse af 27. september 2010.

2. Sagsfremstilling

Finanstilsynet afholdt den 15. september 2010 møde med bankens bestyrelsesformand Marnar Jacobsen, bankdirektør Kim Sandbjerg og bankdirektør Jesper Clausen. Repræsentanter fra Eik Banki P/F var også til stede. Finanstilsynet havde til brug for mødet indkaldt 6 af bankens engagementer. Finanstilsynet fandt på baggrund af mødet og det indsendte materiale, at det var nødvendigt at foretage en funktionsundersøgelse af bankens kreditter.

Banken havde pr. 30. juni 2010 en balance på 12½ mia. kr. Udlån og garantier var 7½ mia. kr., med 4½ mia. kr. til erhvervs kunder og 3 mia. kr. til privatkunder. Bankens basiskapital var 831 mio. kr.

I forbindelse med undersøgelsen den 20. – 24. september 2010 blev bankens 30 største engagementer gennemgået. Engagementer udgjorde samlet set 3,3 mia. kr. Af disse 30 engagementer var de 28 ejendomsrelateret (finansiering, projektudvikling, pantebrevsbelåning eller lign.). Ejendomsporteføljerne var ikke kun danske ejendomme/projektfinansieringer, men ca. halvdelen af engagementerne var finansiering af tyske, svenske og finske ejendomme. Herudover var også finansieret ejendomme i Norge, Polen og Frankrig.

Der var projektfinansiering, ud over i Danmark, i bl.a. luksusferieboliger i Spanien, Frankrig og Polen. Der var tillige et større golfprojekt med tilhørende feriehus i Sverige.

Finanstilsynet fandt ved gennemgangen af de 30 største engagementer, at der i 19 tilfælde var OIV. Banken havde kun konstateret dette på 6 af engagementerne.

Finanstilsynet fandt endvidere at 5 af engagementerne var 2C. Disse engagementer havde banken selv vurderet til 2B.

Finanstilsynet konstaterede endvidere, at banken i perioden 30. juni 2009 – 30. juni 2010 havde udvidet 29 af disse engagementer med i alt 450 mio. kr. I samme periode blev kun 1 af engagementer reduceret. Det fremgår af bankens kreditindstillinger, at udvidelserne i vidt omfang er sket som et alternativ til tab, hvilket efter Finanstilsynets opfattelse afspejler, at engagementer er svage.

Finanstilsynet har ikke på undersøgelsen gennemgået mindre og mellemstore erhvervsengagementer, detailkundeengagementer eller bankens pantebrevsengagementer.

I forbindelse med undersøgelsen blev der endvidere konstateret overtrædelser af bl.a. lov om finansiel virksomhed § 71. De konstaterede forhold vil blive afhandlet særskilt undtagen deres solvensmæssige betydning, som er medtaget i nærværende notat.

Finanstilsynet har den 27. september 2010 modtaget bankens høringsbemærkninger til udkastet til afgørelse om solvenskrav og frist for banken.

Banken anfører som generelle bemærkninger i sit hørings svar følgende:

”Efter Finanstilsynet i januar 2010 udstedte vejledning om tilstrækkelig basiskapital og solvensbehov for pengeinstitutter, har bestyrelsen behandlet bankens solvensmæssige behandling og fastlagt retningslinjer i overens-

stemmelse med Finanstilsynet og Lokale Pengeinstitutters vejledning. Bankens solvensmæssige behandling blev endvidere i foråret 2010 gennemgået af bankens eksterne revision, hvilket ikke gav anledning til bemærkninger.

Finanstilsynets vurdering af kreditboniteten i en række af bankens engagementer har afstedkommet en mere negativ risikovurdering end bankens egen vurdering til brug for regnskabsaflæggelsen og opgørelsen af solvensbehovet. Det er bankens opfattelse, at Finanstilsynets systematiske kategorisering ikke indeholder en balanceret vurdering af de aktuelle risici, sikkerheder og forventede pengestrømme, samt at klassificeringen konsekvent er for kritisk. Finanstilsynet har i al væsentlighed ikke ændret sine vurderinger på trods af bankens bemærkninger.”

3. De væsentligste forskelle i bankens og Finanstilsynets vurdering af det individuelle solvensbehov

Banken har opgjort solvensbehovet til 11,6 pct. (svarende til en tilstrækkelig basiskapital på 658 mio. kr.), hvor Finanstilsynet finder, at der skal fastsættes et solvenskrav på 35,4 pct. (svarende til en tilstrækkelig basiskapital på 2.003 mio. kr.).

Solvenskravet indebærer dermed en forøgelse af kravet til den tilstrækkelige basiskapital på 1.347 mio. kr. Finanstilsynet vil hurtigst muligt forelægge en sag for Fondsrådet, hvor Finanstilsynet vil indstille, at banken påbydes at foretage nedskrivninger svarende til ca. halvdelen af kravet på 1.347 mio. kr.

Forskellene mellem bankens og Finanstilsynets opgørelser kan primært forklares med en forskellig vurdering af boniteten af de største engagementer, jf. tabel 4.1. Vurdering af tillægget for store engagementer er både fra Finanstilsynet og bankens side opgjort ved at fastsætte PD'ere (Probability of Default) og LGD'ere (Loss Given Default) for de enkelte engagementer og derved reservere kapital til engagementet.

Tabel 4.1. Finanstilsynets og bankens vurdering af bonitet i de 30 største engagementer, som pct. af engagementsmassen i de 30 eng.

Karakter	Finanstilsynet	Banken
3	1,3	0,0
2A	6,5	11,1
2B	8,5	41,6
2C	20,8	27,3
1	62,9	20,0

Karakterskalaen beskrives i Finanstilsynets vejledning på følgende vis:

Tabel 4.2 Oversigt over karakterskala

Karakter	Beskrivelse
3	Utvivlsomt gode engagementer
2a	Udlån + garantidebitorer med normal bonitet
2b	Udlån + garantidebitorer med lidt forringet bonitet, visse svaghedstegn
2c	Udlån + garantidebitorer med væsentlige svagheder, men uden nedskrivning/hensættelser
1	Udlån + garantidebitorer med nedskrivning, behov for nedskrivning og/eller hensættelse

Finanstilsynet fandt ved gennemgangen af de 30 største engagementer, at der i 19 tilfælde var OIV. Banken havde kun konstateret dette på 6 af engagementerne.

Finanstilsynet fandt endvidere at 5 af engagementerne var 2C. Disse engagementer havde banken selv vurderet til 2B.

Konstateringen af OIV på mange af engagementerne er endvidere efter Finanstilsynets opfattelse knyttet til udvidelsen af engagementer med 450 mio. kr. det seneste år, som i vidt omfang i henhold til kreditindstillingerne var bevilget for at undgå tab.

Generelt er en meget stor del af engagementerne rekonstruktioner, hvor engagementet under de tidligere ejere ikke kunne overholde de aftalte forpligtelser. For en stor del af engagementerne er der indgået "stand still" eller kreditoraftale. Flere af disse aftaler har udløb i 2010, men man arbejder allerede på en forlængelse. Med baggrund i den manglende likviditet og stadiet i rekonstruktionen havde hovedparten af låntagere et negativt cash flow og negativ egenkapital.

På flere engagementer var der aftalt enten en midlertidig rentenustilling eller rentenedsættelse i stand still perioden, og mange engagementer var helt uden aftale om afvikling til banken.

Under engagementsgennemgangen blev der brugt en del tid på, hvornår et engagement havde OIV, bl.a. fordi banken ikke vurderede engagementet som et OIV engagement, selvom et eller flere af de nævnte indikationer var til stede.

Det er endvidere Finanstilsynets forståelse af bankens metode til solvensbehovsopgørelse, at banken solvensbelaster den ikke nedskrevne blankodel af nedskrivningsengagementer med 4,27 pct.

Det er efter Finanstilsynets opfattelse utilstrækkeligt som en generel regel kun at solvensbelaste blankoelementer i nedskrivningsengagementer med 4,27 %. Finanstilsynet finder derfor, at bankens metode på dette område er

utilstrækkelig, og at solvensbelastningen af blankoelementerne i nedskrivningsengagementerne burde være væsentligt højere.

Finanstilsynet vurderer, at solvensbehovet, som opgjort af banken, isoleret set på denne baggrund har været ca. 77 mio. kr. for lavt i den gennemgåede stikprøve. En opregning til de samlede erhvervsengagementer svarer til 100 mio. kr., da Finanstilsynet på undersøgelsen har gennemgået 78 pct. af engagementsmassen i bankens erhvervsengagementer.

5. Den konkrete vurdering af solvensbehovet efter forskellige metoder

Mio.kr	Bankens vurdering	Finanstilsynets sandsynlighedsmodel	Finanstilsynets kreditreservationsmodel
Kapitalbehov efter stress-test	308	308	
Minimumkapitalbehov			453
Vækst	0	0	0
Store engagementer	76	76	1.340
Kunder med finansielle problemer	619	1.895	
Korrektion for korrektivkonto	-415	-415	
Geografisk koncentration	0	0	
Erhvervsmæssig koncentration	23	23	
Tillæg for uudnyttede kreditter	0	0	
Kapital til dækning af markedsrisici	0	0	
Kapital til dækning af ejendomsrisici	9	9	9
Operationelle risici	36	36	36
Kontrolrisiko	0	70	70
Omdømmerisici	0	0	0
Koncernrisici	0	0	0
Kapitalfremskaffelse	0	0	0
Likviditetsrisici	0	0	0
Afviklingsrisici	1	1	1
Andre forhold	0	0	0
I alt	658	2.003	1.864

Banken anfører i sin solvensbehovsopgørelse, at banken anvender en metode, der svarer til Finanstilsynets sandsynlighedsmodel.

Finanstilsynets udregning af sandsynlighedsmodellen på baggrund af de under undersøgelsen fundne forhold, som gennemgås mere detaljeret nedenfor, viser en tilstrækkelig basiskapital på 2.003 mio. kr.

Finanstilsynet har ligeledes foretaget en udregning på baggrund af kreditreservationsmodellen. Den viser en tilstrækkelig basiskapital på 1.864 mio. kr. Forskellen mellem de to resultater er primært, at Finanstilsynet i sandsynlighedsmodellen har foretaget opregning til hele erhvervsporteføljen, jf. nedenfor, mens kreditreservationsmodellen kun indeholder de på undersøgelsen gennemgåede engagementer.

Undersøgelsen viste generelt en meget stor forskel mellem bankens og Finanstilsynets vurdering af engagementerne. Finanstilsynet har på undersøgelsen gennemgået 78 pct. af bankens erhvervsengagementsmasse. Finanstilsynets har modtaget en oversigt over bankens resterende erhvervsengagementer, bankens karaktergivning af disse samt enkelte yderligere detaljerede engagementsbeskrivelser.

På baggrund heraf finder Finanstilsynet ikke grundlag for at antage, at den resterende erhvervsportefølje er væsensforskellig fra de gennemgåede engagementer bortset fra de 4 største engagementer, da det er Finanstilsynets vurdering, at disse 4 engagementer i kraft af deres størrelse og væsentlige blankoelementer ikke er fuldt repræsentative for bankens øvrige erhvervsportefølje.

Henset til de væsentlige forskelle mellem bankens og Finanstilsynets vurdering af engagementerne, finder Finanstilsynet det væsentligt, at der foretages en opregning til den samlede erhvervsportefølje for at give det mest retvisende billede af bankens engagementsportefølje.

Kreditreservationsmetoden giver derfor efter Finanstilsynets vurdering et underkantsskøn for den tilstrækkelige basiskapital, da der ikke er opregnet til den samlede erhvervsportefølje. Finanstilsynet lægger derfor sandsynlighedsmodellen til grund for sin vurdering af den tilstrækkelige basiskapital. Opregning betyder, at der i sandsynlighedsmodellen er tillagt 223 mio. kr. til kunder med finansielle problemer.

6. Finanstilsynets vurdering

6.1. Generelt

Nedenfor er beskrevet de forhold, som efter Finanstilsynets vurdering er væsentlige ved opgørelse af bankens solvensbehov, og som har fundet udtryk i Finanstilsynets solvenskrav i henhold til § 124, stk. 5, i lov om finansiel virksomhed.

6.2. Basisindtjening

Bankens nettoindtjening på den basale bankdrift stresses af banken med 12 pct. af det prognosticerede årsresultat i forhold til nettorenteindtægter og andre driftsindtægter og med 17 pct. i forhold til gebyrindtægter. Den stressede indtjening opgøres af banken til 253 mio. kr., der således er første buffer til at absorbere tab.

Finanstilsynet er enig med banken heri, idet basisindtjeningen alt andet lige vil komme under pres i en stresset situation, hvorimod omkostningerne formentlig ikke vil kunne reduceres med samme takt.

Finanstilsynet finder ikke grundlag for at tilsidesætte bankens vurdering heraf, idet det dog bemærkes, at den fremtidige bankdrift påvirkes negativt af beholdningen af nødlidende engagementer.

6.3. Kursreguleringer

Banken har i stress-testen taget højde for markedsrisici ved hjælp af forskellige stress-niveauer.

Bankens markedsrisikoområde er ikke særskilt undersøgt i september 2010.

Banken afsætter kapital til markedsrisici ved at anslå et tab på de enkelte positioner, jf. nedenfor.

6.3.1. Renterisiko

Banken har valgt at afsætte kapital svarende til en rentestigning på 1,35 pct. for så vidt angår renterisici inden for (18 mio. kr.) og uden for (-25 mio. kr.) handelsbeholdningen. Bankens afsætter således -7 mio. kr. til afdækning af renterisici.

Finanstilsynet finder ikke grundlag for at tilsidesætte bankens vurdering heraf.

6.3.2. Aktierisiko

I stress-testen forudsætter banken et fald i aktiekurserne på 30 pct. For så vidt angår kapitalandele uden for handelsbeholdningen (sektoraktier i edb-

centraler m.v.) stresser banken disse med 15 pct. Banken afsætter samlet set 25 mio. kr. til afdækning af aktierisici.

Finanstilsynet finder ikke grundlag for at tilsidesætte bankens vurdering.

6.3.3. Valutarisiko og modpartsrisici

Banken har valgt at afsætte kapital svarende til en ugunstig udvikling i valuta på 12 pct. og 8 % til modpartsrisici. Bankens valutaposition er begrænset og primært i EUR. Banken afsætter således 1,5 mio. kr. til afdækning af valutarisiko og modpartsrisici.

Finanstilsynet finder ikke grundlag for at tilsidesætte bankens vurdering.

6.4. Vækst

Banken har ikke afsat kapital til fremtidig vækst, udover hvad stresstesten af budgettet for 2010 medfører, idet banken budgetterer med en begrænset vækst.

Finanstilsynet finder ikke grundlag for at tilsidesætte bankens vurdering.

6.5. Kreditrisici

I stress-testen forudsætter banken en vægtet kapitalbindingsprocent på 4,27 pct. af udlån og garantier efter fradrag for nedskrivninger og hensættelser på disse som følge af Finanstilsynets vejledning. Banken afsætter i alt 308 mio. kr. i kapitalbehovet som følge heraf.

Finanstilsynet har i forbindelse med engagementsgennemgangen afsat et væsentligt beløb til afdækning af kunder med finansielle problemer. På den baggrund finder Finanstilsynet ikke grundlag for at afsætte yderligere kapital i relation stresstesten.

6.5.1 Kapital til dækning af koncentrationsrisiko på store engagementer

Bankens metode består i at afsætte kapital som følge af summen af engagementer omfattet af § 145 i lov om finansiell virksomhed, dvs. engagementer større end 10 pct. af basiskapitalen målt i forhold til basiskapitalen. Til lægget beregnes som $0,008 \cdot (\text{store engagementer i pct} - 90)$. På den baggrund afsætter banken 76 mio. kr.

Finanstilsynet har i forbindelse med engagementsgennemgangen afsat et væsentligt beløb til afdækning af særligt store kunder med finansielle pro-

blemer. På den baggrund finder Finanstilsynet ikke grundlag for at afsætte yderligere kapital i relation til stresstesten.

6.5.2 Kapital til dækning af kunder med finansielle problemer

Banken har afsat 619 mio. kr. til svage engagementer. Banken anfører, at den vurderer samtlige erhvervsengagementer i Corporate Lending individuelt i forhold til, om der er OIV. Banken anfører, at den anvender en metode, der svarer til Finanstilsynets sandsynlighedsmodel, hvor der indledningsvis konstateres en engagementskarakter på hvert erhvervsengagement ud fra Finanstilsynets karakterskala.

Banken fastsætter herefter for alle erhvervsengagementer med karakteren 1 og 2C en sandsynlighed for, at kunden misligholder (PD) samt en forsigtig opgørelse af tab i tilfælde af misligholdelse (LGD). På baggrund af Finanstilsynets vejledning fastsætter banken PD til 100 pct. for kunder med OIV, hvorimod PD for kunder med finansielle problemer (2C) som minimum fastsættes til 50 pct. Banken anfører, at den del af nedskrivningsengagementer, der ikke er nedskrevet, og som der er risiko for tab på, skal indgå med PD på 100 pct.

Banken anfører, at tab i tilfælde af misligholdelse (LGD) skal opgøre forsigtigt, hvilket i tilfælde af ejendomssikkerheder medfører, at værdien heraf opgøres ud fra en realisationsperiode på ca. 6 måneder. Banken bemærker, at LGD således ikke ukritisk kan sidestilles med et engagements blankoandel opgjort i henhold til bankens forretningsgang.

Det samlede beløb for solvensbelastning på bankens engagement med karakteren 1 og 2C indregner banken herefter i solvensbehovsopgørelsen, dog således at der for at undgå dobbelt indregning fratrækkes 4,27 pct. af den engagementsmasse, der har karakteren 1 og 2C.

Det er Finanstilsynets forståelse af bankens metode til solvensbehovsopgørelse, at banken solvensbelaster den ikke nedskrevne blanko-del af nedskrivningsengagementer med 4,27 pct.

Det er efter Finanstilsynets opfattelse utilstrækkeligt som en generel regel kun at solvensbelaste blankoelementer i nedskrivningsengagementer med 4,27 %. Finanstilsynet finder derfor, at bankens metode på dette område er utilstrækkelig, og at solvensbelastningen af blankoelementerne i nedskrivningsengagementerne burde være væsentligt højere.

Finanstilsynet vurderer, at solvensbehovet, som opgjort af banken, isoleret set på denne baggrund har været ca. 77 mio. kr. for lavt i den gennemgåede stikprøve. En opregning til de samlede erhvervsengagementer svarer til

100 mio. kr. da Finanstilsynet på undersøgelsen har gennemgået 78 pct. af engagementsmassen i bankens erhvervsengagementer.

Finanstilsynet fandt ved gennemgangen af de 30 største engagementer, at der i 19 tilfælde var OIV. Banken havde kun konstateret dette på 6 af engagementerne.

Finanstilsynet fandt endvidere at 5 af engagementerne var 2C. Disse engagementer havde banken selv vurderet til 2B.

Gennemgangen af de 30 største engagementer medfører isoleret set et mersolvensbehov i forhold til bankens opgørelse på 1.053 mio.kr., hvoraf mere end halvdelen efter Finanstilsynets opfattelse bør være nedskrivninger. Finanstilsynet vil som nævnt forelægge en sag for Fondsrådet med indstilling om væsentlige nedskrivninger på disse engagementer.

Finanstilsynet har ved undersøgelsen gennemgået 78 pct. af bankens erhvervsengagementsmasse. For de resterende 22 pct. har Finanstilsynet foretaget en opregning på baggrund af gennemgangen af engagementerne 5-30. Finanstilsynet har således i opregningen udeladt resultatet af gennemgangen af de 4 største engagementer, da det er Finanstilsynets vurdering, at disse 4 engagementer i kraft af deres størrelse og væsentlige blankelementer ikke er fuldt repræsentative for bankens øvrige erhvervsportefølje.

Finanstilsynet har derimod ikke grundlag for at antage, at der er væsentlige forskelle mellem engagementerne 5-30 og de resterende erhvervsengagementer.

Opregningen for de ikke gennemgåede 22 pct. af erhvervsengagementsmassen medfører isoleret set efter Finanstilsynets opfattelse en mersolvensbehov i forhold til bankens opgørelse på 223 mio. kr. Henset til de væsentlige forskelle mellem bankens og Finanstilsynets vurdering af engagementerne, finder Finanstilsynet det væsentligt, at der foretages en opregning til den samlede erhvervsportefølje for at give det mest retvisende billede af bankens engagementsportefølje.

Finanstilsynet finder derfor samlet set, at der som minimum bør bindes yderligere kapital for 1.276 mio. kr. til denne post udover de 619 mio. kr., som banken selv havde afsat.

6.5.3 Kapital til dækning af geografisk koncentration

Banken har ikke afsat kapital afdækning af geografisk koncentration. Banken anfører, at banken ikke har en stor del af sine udlån koncentreret i et begrænset geografisk område.

Finanstilsynet finder ikke grundlag for at tilsidesætte bankens vurdering.

6.5.4 Kapital til dækning af erhvervs- og branchemæssig koncentration

Banken har afsat 23 mio. kr. til dækning af erhvervs- og branchemæssig koncentration med udgangspunkt i LOPIs vejledning.

Finanstilsynet har gennemgået en række af de store og meget svage ejendomsengagementer Henset til, at faldet i ejendomspriserne allerede har været betydeligt, og at disse engagementer er særligt afdækket, accepteres den samlede reservation på 23 mio. kr.

6.5.5 Kapital til dækning af koncentrationsrisiko på sikkerheder

Banken har ikke afsat særskilt kapital til afdækning af koncentrationen af sikkerheder, da banken vurderer, at den har en relativ høj andel af sine udlån baseret på 1. prioritets pant i boligejendomme. Banken vurderer, at værdien af sikkerheder i boligejendomme ikke er udpræget volatile. Samtidigt har banken på dette udlånssegment en dokumenterbar meget lav tabsprocent.

Finanstilsynet er ikke enig i, at bankens væsentligste koncentrationsrisici er forbundet med en relativ høj andel af sine udlån baseret på 1. prioritets pant i boligejendomme. Det er Finanstilsynets vurdering, at bankens væsentligste koncentrationsrisiko er i form af en høj andel af udlån i ejendomsfinansiering baseret på 2. prioritets pant eller som blanko. Finanstilsynet har gennemgået en række store og svage engagementer og afsat kapital til disse i relation til kreditrisici. På den baggrund finder Finanstilsynet ikke grundlag for at afsætte yderligere kapital til koncentrationsrisici.

6.8. Operationelle risici og kontrolrisici

Banken har afsat kapital på 36 mio. kr. til at afdække operationelle risici samt kontrolrisici. Banken anfører, at den har valgt at gøre brug af basisindikatormetoden og derved beregne et tillæg for de operationelle risici ved at tage 15 % af bankens gennemsnitlige nettorenteindtægter og ikke renterelaterede nettoindtægter de seneste 3 år.

Det er bankens vurdering, at den operationelle risiko ud over nævnte tillæg til solvensbehov er fuldt afdækket, og at banken opfylder kravet om et fornuftigt kontrolmiljø.

Finanstilsynet er ikke enig i bankens vurdering af, at banken har et fornuftigt kontrolmiljø. Engagementsgennemgangen og gennemgangen af bankens revisionsprotokollat viser efter Finanstilsynets opfattelse en yderst mangelfuld styring og kontrol i forhold til bevilling af kreditter, kreditindstillinger til bankens bestyrelse, opdatering af forretningsgange, håndtering af sikkerheder, opgørelse af værdierne af sikkerheder samt afrapportering til revision, jf. nedenfor. Reaktioner over for banken på baggrund af de enkelte overtrædelser af den finansielle lovgivning afhandles særskilt.

Finanstilsynets gennemgang af de største engagementer i banken viste en række kritisable forhold i behandlingen og dokumentationen af engagementerne, som beskrives herunder.

- Banken har til hvert engagement udarbejdet og vedlagt en sikkerhedsoversigt. Disse sikkerhedsoversigter er imidlertid for størstedelens vedkommende ikke anvendelige, da de ikke er opdateret, og ikke stemmer overens med engagementsbeskrivelserne.
- Banken mangler på en række engagementer dokumentation for sikkerheder og vurderinger heraf.
- Finanstilsynet har fundet eksempel på, at kreditindstilling til bankens bestyrelse medregnede kautioner, som banken ikke var i besiddelse af.
- Banken har ikke udarbejdet handlingsplaner og nedskrivningsberegninger på nedskrivningsengagementerne. Banken oplyser, at sagerne drøftes i banken, men at der ikke udarbejdes egentlige handlingsplaner.
- Finanstilsynet fik på undersøgelsen bl.a. udleveret forretningsgang på kreditområdet om kreditbevilling og forretningsgang på kreditområdet om kreditopfølgning/nedskrivninger. Disse var ikke opdateret siden hhv. januar 2007 og siden august 2008. Banken har oplyst, at der ikke foreligger nyere versioner af de pågældende forretningsgange og kreditpolitikken.

Desuden kan nævnes, at der i forretningsgang på kreditområdet for kreditopfølgning/nedskrivninger fremgår, at nedskrivningsengagementer skal påføres en kode, således at der ved enhver transaktion på kunden gøres opmærksom på registreringen.

Registreringen fremgår imidlertid ikke af de udleverede engagementsbeskrivelser/-indstillinger. Forespurgt har banken oplyst, at det ikke fremgår af deres nuværende systemer, men at kreditafdelingen fører en liste over disse engagementer, og de enkelte rådgivere er bekendt med, hvilke engagementer i deres portefølje, der er på denne liste.

Samlet set er det Finanstilsynets vurdering, at ovennævnte forhold afspejler en yderst mangelfuld styring af bankens kreditgivning. Endvidere er det Finanstilsynets vurdering, at disse mangler ikke fuldt ud er solvensafdækket blot ved gennemgangen af de enkelte engagementer.

Det er Finanstilsynets vurdering, at banken for at etablere en tilfredsstillende kreditstyring og kontrol vil skulle tilføre yderligere ressourcer til området – både i form af it-udstyr og kompetencer til håndtering af dette udstyr.

På den baggrund er det Finanstilsynets vurdering, at banken udover de afsatte 36 mio. kr. til operationelle og kontrol risici skal afsætte yderligere 70 mio. kr.

6.9. Strategiske risici

Banken har ikke afsat kapital til strategiske risici.

Finanstilsynet vurderer, at banken i realiteten har betydelige strategiske risici som følge af bankens vækst og eksponering inden for erhverv og særligt ejendomssektoren.

Finanstilsynet vurderer imidlertid, at disse strategiske valg er afdækket af den kapital, der efter Finanstilsynets opfattelse skal være til stede på de enkelte risikoområder, hvorfor Finanstilsynet ikke finder grundlag for at tilsidesætte bankens vurdering på dette område.

6.10. Instituttets størrelse

Banken har ikke afsat kapital som følge af instituttets størrelse. Banken anfører, at risikoen i relation til pengeinstituttets størrelse skal ses i sammenhæng med den operationelle risiko. Banken anfører, at det afgørende for hvorvidt der skal gives et tillæg, er, hvorledes banken håndterer kontrolrisikoen.

Det er bankens vurdering, at den håndterer kontrolrisikoen fuldt ud tilfredsstillende, og at banken er i stand til at håndtere de forretninger, den aktuelt udfører.

Finanstilsynet er ikke enig i bankens vurdering af sin håndtering af kontrolrisici, jf. ovenfor.

Finanstilsynet finder som sådan ikke anledning til at tilsidesætte bankens vurdering af kapitaldækning i forhold til instituttets størrelse, men finder at beløbet i Finanstilsynets opgørelse er medregnet under det af Finanstilsynet afsatte beløb til operationelle risici/kontrolrisici.

6.11. Andre forhold

Banken har ikke afsat kapital til andre forhold, herunder relation til mindstegrænsen for solvensbehov beregnet på baggrund af § 145 i FiL, jf. kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 1, punkt 82 og 83.

Set i lyset af det solvenskrav, som Finanstilsynet fastsætter for banken, finder Finanstilsynet ikke grundlag for at tilsidesætte bankens vurdering.

7. Frist

Henset til at Finanstilsynet ikke har modtaget oplysninger fra moderselskabet, Eik Banki P/F, eller andre, der sandsynliggør en mulig tilvejebringelse af en tilfredsstillende plan for disponering af banken, skal Finanstilsynet derfor i medfør af lov om finansiel virksomhed § 225, stk. 1, meddele frist til den 30. september 2010, kl. 18.00. Finanstilsynet vil tage stilling til en eventuel fristforlængelse, såfremt banken anmoder herom.

Ulrik Nødgaard
Direktør

Karen Dorte Abelskov
kst. kontorchef

Bilag 1. Retligt grundlag

Solvens

I henhold til § 124, stk. 1 og stk. 4, i lov om finansiel virksomhed skal pengeinstitutters bestyrelse og direktion sikre, at instituttet har en tilstrækkelig basiskapital og råder over interne procedurer til risikomåling og risikostyring til løbende vurdering og opretholdelse af en basiskapital af en størrelse, type og fordeling, som er passende til at dække instituttets risici. På baggrund heraf skal pengeinstitutters bestyrelse og direktion opgøre instituttets individuelle solvensbehov.

Solvensbehovet skal udtrykkes som den tilstrækkelige basiskapital i procent af de risikovægtede poster.

Det fremgår af lovbemærkningerne til L 197 fra 29. marts 2006, at: "De forskellige forretningsmæssige risici, som instituttet er følsom overfor, skal ligeledes indgå i overvejelserne. Det kan være en høj risikokoncentration som følge af f.eks. mange store engagementer eller som følge af, at der er en høj grad af geografisk eller branchemæssig koncentration af engagementerne".

Det fremgår også, at: "Som anført ovenfor skal overvejelserne omkring en tilstrækkelig basiskapital være fremadrettede. Det betyder, at ændringer i instituttets strategi, forretningsplaner, samfundsmæssige forhold og andre forhold, der kan påvirke de forudsætninger og metoder, der hidtil er indgået i overvejelserne, skal give anledning til nye overvejelser om den tilstrækkelige basiskapital, og dermed også solvensbehovet".

Endelig fremgår det, at: "Ved opgørelsen af den tilstrækkelige basiskapital er der i vid udstrækning metodefrihed. Bestyrelsen og direktionen kan tage udgangspunkt i mere eller mindre avancerede metoder. Der stilles ikke krav om, at opgørelsen skal foretages ved hjælp af avancerede økonomiske metoder. Det forventes dog, at metoderne vil være forholdsmæssigt mere avancerede i større institutter end i mindre. Det gælder særligt for de institutter, der ønsker at anvende interne metoder ved opgørelse af de risikovægtede poster. Metoderne kan tage udgangspunkt i minimumskravet på 8 pct., hvor bestyrelse og direktion tager stilling til, hvilke risici der hermed er dækket, før de tager stilling til eventuelle reguleringer. Andre metoder om økonomisk kapital, der f.eks. baserer sig på en matematisk/statistisk behandling af tabserfaringer, tager udgangspunkt i den kapital, der er nødvendig for at kunne klare uforudsete tab inden for en tidshorisont på typisk 1 år".

I bilag 1 til bekendtgørelse nr. 1470 af 17. december 2009 om kapitaldækning, er de forhold, der skal indgå i pengeinstituttets overvejelser om fastsættelse af det individuelle solvensbehov, nærmere beskrevet.

Det fremgår af bilag 1, nr. 7, til bekendtgørelse om kapitaldækning, at: "Ved opgørelsen af en tilstrækkelig basiskapital skal virksomheden ikke alene se på nuværende risici, men også på fremtidige risici, samt muligheder for at fremskaffe kapital".

Det fremgår af bilag 1, nr. 13, til bekendtgørelse om kapitaldækning, at: "Overvejelserne omkring en tilstrækkelig basiskapital skal være fremadrettede. Det betyder, at ændringer i virksomhedens strategi, forretningsplaner, samfundsmæssige forhold og andre forhold, der kan påvirke de forudsætninger og metoder, der hidtil er indgået i overvejelserne, skal give anledning til nye overvejelser om den tilstrækkelige basiskapital. Det indebærer endvidere, at virksomheden ved opgørelse af den tilstrækkelige basiskapital skal lægge vægt på de fremtidige forventninger og mindre på de historiske erfaringer".

Det fremgår af bilag 1, nr. 24, til bekendtgørelse om kapitaldækning, at: "For de virksomheder, der ikke ønsker at udvikle en egentlig økonomisk kapitalmodel, vil det også være muligt at anvende mere simple modeller, der bygger på de samme tanker. Dette kan ske ved at tage udgangspunkt i det (negative) regnskabsresultat, som en stress-test af virksomhedens regnskab vil medføre. En stress-test er et forsøg på at stresse virksomheden ud fra en række forudsætninger. Valget af stress-niveau har indflydelse på den sandsynlighed, der er for, at indskyderne m.fl. ikke vil lide tab. Stress-testen måler, hvorledes den enkelte virksomhed reagerer overfor usandsynlige, men ikke helt utænkelige forhold. Det er op til den enkelte virksomhed at definere dette ud fra de risici, som virksomheden har. Som eksempler på hændelser, der kan indgå, er store forøgelse af hensættelser og nedskrivninger, store renteændringer, store ændringer i aktiekurser, store ændringer i ejendomspriser og store ændringer i valutakurser".

Det fremgår af bilag 1, nr. 25, til bekendtgørelse om kapitaldækning, at: "Udover stress-testen vil det være nødvendigt at foretage reguleringer for forhold, der ikke er dækket af stress-testen".

Det fremgår af bilag 1, nr. 26, til bekendtgørelse om kapitaldækning, at: "Uanset, hvilken metode der anvendes, skal virksomheden løbende foretage stress-test, der er relevante for virksomheden, hvor de enkelte forudsætninger stresses. Ved vurderingen af, hvilke forhold der skal indgå i en sådan stress-test, skal virksomheden tage stilling til, hvilke ændringer i forudsætningerne der skal indgå i stress-testen. Ved fastsættelse heraf skal virksomheden tage hensyn til usandsynlige, men ikke helt utænkelige forhold.

Virksomheden kan også tage hensyn til særlige forhold i de områder, som virksomheden driver sine aktiviteter i, herunder særligt hvor i konjunkturcyklen man befinder sig. Forhold som ny lovgivning, der påvirker virksomhedens forretningsområde og konkurrencesituationen, kan også indgå i disse overvejelser. Formålet med stress-testene er at bestemme, hvilke ændringer i forudsætningerne virksomheden kan overleve. Hvis virksomheden har opbygget sin model således, at stress-testen er en integreret del af modellen, der tager højde for de ovenfor nævnte forhold, skal virksomheden ikke foretage sig yderligere”.

Det fremgår af bilag 1, nr. 27, til bekendtgørelse om kapitaldækning, at: ”Uanset, hvilken metode der anvendes, skal bestyrelse og direktion vurdere, om metoden giver et fornuftigt resultat”.

Det fremgår af bilag 1, nr. 29, til bekendtgørelse om kapitaldækning, at: ”Der er nogle risici, der kan være vanskelige at kvantificere. For sådanne risici kan virksomheden vælge at begrænse risiciene ved hjælp af foranstaltninger omfattet af lov om finansiel virksomhed § 71. Men en virksomhed kan ikke undlade at medtage væsentlige risici ved opgørelsen af den tilstrækkelige basiskapital blot fordi det er nødvendigt at skønne over den indflydelse, som risikoen har på den tilstrækkelige basiskapital. Det vil således på nogle områder være nødvendigt, at bestyrelsen og direktionen skønsmæssigt fastsætter, hvilket beløb/procent der skal afsættes til risici, der ikke kan kvantificeres specifikt”.

Det fremgår af bilag 1, nr. 40, til bekendtgørelse om kapitaldækning, at: ”Virksomhedens fokus ved vurderingen af boniteten skal være på den andel af engagementer, der udviser svaghestegn. Særligt gælder det på risiko-betonede udlån, kreditter og garantier, hvor der ikke er foretaget nedskrivninger eller hensættelser i regnskabet, eller hvor der kun er foretaget delvise nedskrivninger eller hensættelser. Hvis kvaliteten af udlånene, kreditterne og garantierne er forringet eller vurderes at være på vej mod forringelse, skal der tages højde herfor ved opgørelse af den tilstrækkelige basiskapital”.

Det fremgår af bilag 1, nr. 44, til bekendtgørelse om kapitaldækning, at: ”Virksomheder, der anvender en intern metode til opgørelse af kreditrisikoen, skal regelmæssigt gennemføre stress-test af kreditrisikoen med henblik på at vurdere, hvordan specifikke forhold påvirker virksomhedens samlede solvensdækning af kreditrisikoen. Den anvendte test skal vælges af virksomheden. Den anvendte test skal være meningsfuld og forholdsvis forsigtig og skal som minimum omfatte effekterne af milde recessionsscenarier. Virksomheden skal analysere migrationen mellem ratingklasser som følge af stress-test scenarierne. De porteføljer, som udsættes for stress-test, skal samlet udgøre langt størstedelen af virksomhedens samlede portefølje.

Det fremgår af bilag 1, nr. 82, til bekendtgørelse om kapitaldækning, at: "Der kan være andre krav i loven, som kan have indvirkning på bestyrelsens og direktionens vurdering af den tilstrækkelige basiskapital. Et eksempel er § 145 i lov om finansiel virksomhed, hvorefter virksomhedens største engagement maksimalt må udgøre 25 pct. af basiskapitalen. Her må bestyrelsen og direktionen vurdere, hvilken indvirkning de største engagementer har på den tilstrækkelige basiskapital. Såfremt virksomheden har kapitalandele i andre virksomheder, jf. § 146 i lov om finansiel virksomhed, skal en sådan beholdning ligeledes indgå i overvejelserne. Har virksomheden fast ejendom samt kapitalandele i ejendomsselskaber, jf. § 147 i lov om finansiel virksomhed, skal en sådan eksponering ligeledes indgå i overvejelserne, hvis virksomheden ønsker at opretholde denne eksponering."

Det fremgår af bilag 1, nr. 83, til bekendtgørelse om kapitaldækning, at: "Hvorvidt andre lovkrav skal være afgørende for bestyrelsens og direktionens vurdering af størrelsen af den tilstrækkelige basiskapital vil bero på en konkret vurdering af, om der er tale om en investering, som virksomheden ønsker at beholde, og om instituttet er i stand til at afhænde investeringen. F.eks. vil et pengeinstituts engagement med et andet kreditinstitut normalt ikke påvirke den tilstrækkelige basiskapital, da det vil være problemfrit at flytte engagementet."

Det følger af bilag 3, nr. 16, litra e, til bekendtgørelse om kapitaldækning omkring værdiansættelse af fast ejendom, at: "i) Ejendommen skal være vurderet til markedsværdien eller derunder af en person med de nødvendige kvalifikationer, evner og erfaring til at foretage en værdiansættelse, og som er uafhængig af kreditbevillingsprocessen. ii) Ved markedsværdien forstås det skønnede beløb, som ejendommen kan handles til på værdiansættelsesdatoen mellem en interesseret køber og en interesseret sælger, der er indbyrdes uafhængige, efter korrekt markedsføring, hvor parterne hver især har handlet på et velinformeret grundlag, med forsigtighed og uden tvang. Markedsværdien skal dokumenteres på en gennemskelig og klar måde".

I henhold til § 124, stk. 5, i lov om finansiel virksomhed kan Finanstilsynet fastsætte et højere solvenskrav end 8 pct.

Det fremgår af lovbemærkningerne til L 197 af 27. marts 2006, at bestemmelsen i § 124, stk. 5, er en videreførelse af den tidligere bestemmelse, som giver Finanstilsynet mulighed for at fastsætte et individuelt solvenskrav. Med bestemmelsen kan Finanstilsynet fastsætte et solvenskrav, såfremt instituttets opgjorte solvensbehov ikke anses for at være tilstrækkeligt.

Det fremgår af lovbemærkningerne til L 64 af 27. oktober 2004, hvor den hidtidige beføjelse til Finanstilsynet blev indsat i loven, at de forhold, som Finanstilsynet vil lægge vægt på ved opgørelsen af det individuelle solvenskrav, vil være de samme forhold, som bestyrelsen og direktionen skal lægge til grund for vurderingen af solvensbehovet. I Finanstilsynets vurdering vil der også kunne indgå en vurdering af ledelsen – herunder dens kvalitet og risikovillighed. Endvidere vil Finanstilsynet kunne foretage en sammenligning af de enkelte selskaber, hvilket også kan danne grundlag for tilsynets afgørelse.

Endelig fremgår det af lovbemærkningerne til L 64 af 27. oktober 2004, at såfremt Finanstilsynet fastsætter et solvenskrav, der er højere end den solvensprocent, selskabet har på tidspunktet for fastsættelsen af solvenskravet, vil selskabet få en frist til at opfylde det individuelle solvenskrav. Fristen vil blive fastsat individuelt i det konkrete tilfælde.

Konsekvenserne af en overtrædelse af solvenskravet fremgår af § 225, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, der har følgende ordlyd: ”Opfylder et pengeinstitut, realkreditinstitut, fondsmæglerselskab eller investeringsforvaltningsselskab ikke kapitalkravene i § 124, stk. 2, 3, 5, 7 og 8, og § 125, stk. 2-5 og 8, og har det ikke tilvejebragt den foreskrevne kapital inden for en af Finanstilsynet fastsat frist, skal Finanstilsynet inddrage tilladelsen”.

Opgørelsen af det individuelle solvensbehov er baseret på metodefrihed, men metodefriheden er dog begrænset til, at den af virksomheden anvendte metode skal give et fornuftigt resultat.

Ved vurderingen af, om der skal fastsættes et individuelt solvenskrav, skal Finanstilsynet tage udgangspunkt i virksomhedens metoder og vurderinger. Finanstilsynet er dog ikke i sine opgørelser og vurderinger bundet til virksomhedens opgørelsesmetoder og vurderinger. Dette understreges også af, at virksomhedens metoder for opgørelse af solvensbehovet ikke på forhånd godkendes af Finanstilsynet.

Ophør af statsgarantien

Af lov om finansiel stabilitet, jf. nr. 875 af 15. september 2009 fremgår følgende:

” § 17. [...]

Stk. 4. Den generelle statslige garantiordning, jf. § 1, ophører den 30. september 2010. Hvis Finanstilsynet senest den 30. september 2010 har fastsat en frist for et pengeinstituts opfyldelse af kapitalkrav i medfør af § 225, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed og pengeinstituttets kapital ikke er blevet retableret inden udløbet af denne frist, er Afviklings-selskabet forplig-

tet til at gennemføre den i § 7 anførte procedure til sikring af, at simple kreditorer i henhold til § 1 ikke lider tab. Hvis et pengeinstitut tages under konkursbehandling, vil pengeinstituttets simple kreditorer være omfattet af garantiordningen, hvis konkursbegæring er indgivet senest den 30. september 2010.”

Hvis Finanstilsynet fastsætter en frist for at opfylde solvenskrav, og fristen er sat inden Bankpakkens udløb, dækker den ubegrænsede statsgaranti for indlån og andre simple kreditorers krav også efter 30. september 2010. Samtidig gælder statsgarantien også for en evt. fristforlængelse efter den 30. september 2010, såfremt denne besluttet inden udløb af fristen fastsat i medfør af § 225, stk. 1. Statsgarantien dækker også eventuelle nye midler, som bliver indskudt efter 30. september 2010, hvis indskuddene sker på eksisterende konti oprettet før 30. september, og hvis der er tale om indskud, der er et led i kundernes normale transaktioner med banken. Økonomi- og Erhvervsministeriet, der er ansvarlige for loven, har meddelt Finanstilsynet, at ministeriet anlægger denne fortolkning.

Styring og indretning af virksomheden

Af lov om finansiel virksomhed § 70 fremgår, at:

”Bestyrelsen for en finansiel virksomhed skal for den finansielle virksomheds væsentligste aktivitetsområder udfærdige skriftlige retningslinjer, hvori arbejdsdelingen mellem bestyrelse og direktion fastlægges.”

I lov om finansiel virksomhed § 71, stk. 1, nr. 1-8 fastsættes:

”En finansiel virksomhed skal have

- 1) effektive former for virksomhedsstyring,*
- 2) en klar organisatorisk struktur med en veldefineret, gennemskuelig og konsekvent ansvarsfordeling,*
- 3) en god administrativ og regnskabsmæssig praksis,*
- 4) skriftlige forretningsgange på alle de væsentlige aktivitetsområder,*
- 5) effektive procedurer til at identificere, forvalte, overvåge og rapportere om de risici, virksomheden er eller kan blive udsat for,*
- 6) de ressourcer, der er nødvendige for den rette gennemførelse af dens virksomhed, og anvende disse hensigtsmæssigt,*
- 7) procedurer med henblik på adskillelse af funktioner i forbindelse med håndtering og forebyggelse af interessekonflikter*
- 8) fyldestgørende interne kontrolprocedurer.”*

Overtrædelse af denne bestemmelse straffes med bøde jf. lov om finansiel virksomhed § 373, stk. 2.

Vejledning nr. 10114 af 22. december 2006 for pengeinstitutter i henhold til § 71, stk. 1, nr. 1-8, i lov om finansiel virksomhed indeholder Finanstilsynets fortolkning af kravene i § 71.

Følgende fremgår bl.a. under generelt vedrørende organisation, forretningsgange og intern kontrol:

"12) Der stilles følgende overordnede krav til forretningsgangene:

a) De skal løbende ajourføres

[...]

d) De må ikke efterlade tvivl om, hvem der har ansvaret for den enkelte opgave

[...]

f) Det skal kunne konstateres, hvem der har udført den enkelte opgave

g) De skal indeholde kontrolelementer, som sikrer en ensartet kvalitet i sagsbehandlingen samt overholdelse af forretningsgangene.

[...]

14) Bestyrelse og direktion har det overordnede ansvar for, at forretningsgangene bliver fulgt, jf. pkt. 30 og 31.

15) Forretningsgangene og de interne kontroller skal sikre, at der er tilstrækkelig personadskillelse (funktionsadskillelse), samt at pengeinstituttet ikke gøres for afhængig af enkelte nøglepersoner. "

Under vejledningens del 2 om god regnskabsmæssig praksis fremgår bl.a.:

"25) For individuelt vurderede udlån

[...]

d) For hvert af de udlån, hvor instituttet vurderer, at der er indtrådt objektiv indikation for værdiforringelse, skal der foreligge beregning af nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger fra udlånet samt beregning af et eventuelt nedskrivningsbehov.

e) For hvert udlån, hvor en nedskrivning er helt eller delvist tilbageført i forhold til sidste regnskabsafslæggelse, skal der foreligge beregning af nutidsværdien af de forventede fremtidige betalingsstrømme, som viser, at der ikke længere er det samme nedskrivningsbehov. I den forbindelse skal instituttet redegøre for enten, at den pågældende indikation ikke længere er til stede, eller at der i øvrigt er indtrådt en eller flere be-

givenheder, som har en positiv indvirkning på de forventede fremtidige betalingsstrømme.

[...]

28) En god regnskabsmæssig praksis indebærer endvidere, at informationer i pengeinstituttets offentliggjorte års- og delårsrapporter skal være både relevante og pålidelige, jf. § 187, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed.

29) Informationerne i pengeinstituttets års- og delårsrapporter skal således bygge på et underliggende materiale, der ligeledes er relevant og pålideligt. Vurderingen af, om der skal foretages indregning eller regulering af et aktiv eller en forpligtelse i pengeinstituttets års- og/eller delårsrapport, skal derfor så vidt muligt foretages på baggrund af opdaterede informationer om det eller de konkrete forhold. Eksempelvis skal et pengeinstituts vurdering af, om der i en års- og/eller delårsrapport skal indregnes en nedskrivning på et udlån til en låntager, så vidt muligt bygge på de seneste informationer om den pågældende låntagers økonomiske forhold. I praksis vil instituttet ikke altid have mulighed for at indhente opdateret revideret materiale f.eks. en årsrapport. I disse tilfælde må instituttet på anden vis sørge for at opdatere sin viden om låntageren til brug for vurderingen pr. balancedagen. Som eksempel kan nævnes budgetopfølgning, perioderegnskaber, kontoforhold, referater fra møder eller telefonsamtaler.”

Under vejledningens del 3 om bestyrelsens og direktionens arbejde m.v. fremgår bl.a.:

”35) Der skal ske løbende rapportering til bestyrelsen, så det kan kontrolleres, at retningslinjerne følges, ligesom bestyrelsen løbende skal vurdere, om opgaveløsningerne er tilfredsstillende. Det bemærkes, at bestyrelsens ansvar for opgavernes løsning ikke kan outsources. For så vidt angår porteføljepleje henvises til punkterne 40, 41, 132 og 137.

[...]

82) Ifølge § 70, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed skal bestyrelsen udfærdige skriftlige retningslinjer for pengeinstituttets væsentligste aktivitetsområder og dermed fastlægge pengeinstituttets risikoprofil. Endvidere skal arbejdsdelingen mellem bestyrelsen og direktionen fastlægges, jf. også § 54 i aktieselskabsloven. Behovet for detaljeringsgraden vil variere fra pengeinstitut til pengeinstitut, men de fleste pengeinstitutters retningslinjer skal som minimum omfatte:

a) Kreditgivning

[...]

83) Bestyrelsen skal efter behov og mindst én gang årligt vurdere og eventuelt ajourføre de skriftlige retningslinjer.”

Under vejledningens del 4 om kreditrisici fremgår bl.a.:

”102) Bestyrelse og direktion i pengeinstituttet skal fastlægge en kreditpolitik, som fastsætter de overordnede retningslinjer for kreditgivning og håndtering af engagementer.

103) Kreditpolitikken skal løbende tilpasses forandringer i pengeinstituttets aktiviteter. Bestyrelse og direktion skal efter behov og mindst én gang årligt vurdere og eventuelt ajourføre kreditpolitikken.

[..]

124) Der skal udarbejdes forretningsgange for, hvorledes den løbende overvågning af engagementerne skal foregå.

125) Forretningsgangene for den løbende overvågning skal indeholde kriterier for følgende:

- a) Behandling af overtræk og restancer på engagementer
- b) Eventuel årlig genbevilling af engagementer
- c) Fastsættelse af største "tab"/mindste overdækning (stop loss klausul) på finansielle engagementer
- d) Overvågning af kunders positioner i værdipapirer og afledte finansielle instrumenter
- e) Opfølgning på engagementer, herunder gennemgang af regnskabsmateriale og selvangivelser m.v. fra låntagere og kautionister m.fl.
- f) Procedurer for løbende korrekt engagementsklassifikation.

[..]

126) Bestyrelsen skal sikre, at kreditpolitikken bliver efterlevet, og at forretningsgange for bevilling, etablering af faciliteter og dokumenter, opfølgning på overtræk m.v. og rapportering bliver efterlevet.”

Bankens bestyrelse er endvidere omfattet af den tilsvarende regel i lov om aktie- og anpartsselskaber (selskabsloven) §§ 115 og 117.

”§ 115. I kapitalselskaber, der har en bestyrelse, skal den ud over at varetage den overordnede og strategiske ledelse og sikre en forsvarlig organisation af kapitalselskabets virksomhed påse, at

- 1) bogføringen og regnskabsaflæggelsen foregår på en måde, der efter kapitalselskabets forhold er tilfredsstillende,

2) der er etableret de fornødne procedurer for risikostyring og interne kontroller,

3) bestyrelsen løbende modtager den fornødne rapportering om kapitalsekskabets finansielle forhold,

4) direktionen udøver sit hverv på en behørig måde og efter bestyrelsens retningslinjer og

5) kapitalsekskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde kapitalsekskabets nuværende og fremtidige forpligtelser, efterhånden som de forfalder, og kapitalsekskabet er således til enhver tid forpligtet til at vurdere den økonomiske situation og sikre, at det tilstedeværende kapitalberedskab er forsvarligt.”

”§ 117. I kapitalsekskaber, der ledes efter § 111, stk. 1, nr. 1, varetager direktionen den daglige ledelse af kapitalsekskabet. Direktionen skal følge de retningslinjer og anvisninger, som bestyrelsen har givet. Den daglige ledelse omfatter ikke dispositioner, der efter kapitalsekskabets forhold er af usædvanlig art eller stor betydning. Sådanne dispositioner kan direktionen kun foretage efter særlig bemyndigelse fra bestyrelsen, medmindre bestyrelsens beslutning ikke kan afventes uden væsentlig ulempe for kapitalsekskabets virksomhed. Bestyrelsen skal i så fald snarest muligt underrettes om den truffene disposition.

Stk. 2. I kapitalsekskaber omfattet af § 111, stk. 1, nr. 2, skal direktionen varetage såvel den overordnede og strategiske ledelse som den daglige ledelse. Direktionen skal desuden sikre en forsvarlig organisation af kapitalsekskabets virksomhed.”

Overtrædelse af bestemmelserne kan straffes med bøde.